

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 5 września 2011 r.

skargi T. O.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego z dnia 7 kwietnia 2009 r.,

wydanego w sprawie z powództwa T. O.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Nieruchomości przy ulicy M.

[...] w P.

o uchylenie uchwały,

odrzuca skargę i zasądza od wnoszącego skargę T. O. na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. M. [...] w P. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania

Uzasadnienie

T. O. wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem wydanego w pierwszej instancji prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego oddalającego jego powództwo o uchylenie uchwały nr 5/2006 podjętej przez pozwaną Wspólnotę Mieszkaniową Nieruchomości w P. przy ul. M.[...]. Uzasadniając brak zaskarżenia wymienionego wyroku skarżący wskazał, że apelacja wniesiona w terminie ustawowym nie odniosłaby skutku, ze względu na dotychczasową, niejasną wykładnię przepisów materialnych, proceduralnych oraz ze względu na ciężką sytuację finansową skarżącego i brak możliwości znalezienia profesjonalnego pełnomocnika.

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przytoczony przepis wyraża zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych. Wyjątek od tej zasady przewiduje art. 424¹ § 2 k.p.c., który w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi uzależnia od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz wystąpienia niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że wyjątkowe wypadki, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c., odnoszą się także do przyczyn nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym, co oznacza, że chodzi o wyjątkowe okoliczności obiektywnie uniemożliwiające stronie wniesienie środka zaskarżenia, a nie o okoliczności subiektywne, wynikające z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego orzeczenia, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, z dnia 29 listopada 2006 r., II CNP 85/06, nie publ., i z dnia 7 lutego 2008 r., IV CNP 217/07, OSNC - ZD 2008, nr 4, poz. 114; z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 38/10, nie publ.).

Takie same warunki dopuszczalności skargi określone są w art. 424¹ § 2 k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 155, poz. 1037).

Przyczyny nieskutecznego wniesienia sprzeciwu od zaskarżonego wyroku zaocznego nie mieszczą się w kategorii wyjątkowych wypadków, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. usprawiedliwiających nieskorzystanie przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Nie zachodzi zatem przewidziana w tym przepisie niezbędna przesłanka dopuszczalności skargi w postaci wyjątkowego wypadku usprawiedliwiającego nieskorzystanie z przysługującego środka zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania związanych z postępowaniem skargowym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 424¹², art. 398²¹, art. 391 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 r., III CZP 40/09, OSNC 2010, Nr 2, poz. 26 oraz postanowienie z dnia 12 maja 2011 r., III CZP 9/11, nie publ.).